

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht

zaaknummer / rolnummer: C/13/584451 / HA ZA 15-340

Vonnis van 7 juni 2017

in de zaak van

1. **R**
wonende te Haarlem,
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
R B.V.,
gevestigd te Haarlem,
eisers,
advocaat mr. M.R. de Zwaan te Amsterdam,

tegen

K,
wonende te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. S.D. van de Kant te Amsterdam.

Eisers zullen hierna indien afzonderlijk bedoeld **R** ondescheidenlijk **R B.V.** worden genoemd, en gezamenlijk worden aangeduid met **R** c.s. Gedaagde wordt hierna **K** genoemd.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
- de dagvaarding van 20 maart 2015, met producties,
 - de conclusie van antwoord, met producties,
 - het tussenvonnis van 17 juni 2015 waarbij een comparitie van partijen is gelast;
 - het proces-verbaal van comparitie van 28 oktober 2015, en de daarin opgenomen processtukken en proceshandelingen.
- 1.2. Op of omstreeks 30 november 2015 is de rechtbank telefonisch verzocht de procedure door te halen. Omdat geen schriftelijk verzoek daartoe werd ontvangen is de zaak uiteindelijk op de rolzitting geplaatst van 11 januari 2017. Partijen hebben alsnog vonnis gevraagd.

7 juni 2017

2. De feiten

2.1. R heeft gestudeerd aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Den Haag. R is, voor zover hier van belang, in het handelsverkeer actief als fotograaf. R B.V. is de vennootschap waarin de zakelijke belangen van R zijn ondergebracht. Aan R B.V. is door R geen voor deze procedure eventueel relevant auteursrecht overgedragen.

2.2. K is een verzamelaar ("collectioneur").

2.3. In 2012 heeft R ten behoeve van een tentoonstelling in New York, Verenigde Staten van Amerika, van 37 foto's opdracht gegeven tot het afdrukken van die foto's aan Souverein B.V., kantoorhoudende te Weesp (verder: Souverein). R heeft daartoe contact gehad met de bestuurder van Souverein, de heer D (verder: Degen).

2.4. Van de 37 foto's, de Unseen collectie, zijn twee afdrukken gemaakt. De eerste set is tentoongesteld in New York, en wel van 12 tot 30 maart 2012. Op de achterkant van de tweede set afdrukken van de foto's heeft R geschreven: "From R to A". Die tweede set afdrukken is door R op 18 september 2012 overgedragen aan D.

2.5. D heeft de afdrukken met opschrift verkocht aan K.

2.6. Op 20 januari 2015 heeft op verzoek van R bij de rechtbank Midden-Nederland een voorlopig getuigenverhoor van D plaatsgevonden. D heeft daarin verklaard:

"(...) Het klopt dat ik de digitale bestanden heb ontvangen ten behoeve van de tentoonstelling "Unseen" van R, dat was in februari 2012. (...)

Er zijn twee afdrukken gemaakt, een kunstprint voor de tentoonstelling en een kunstprint voor mij als tegenprestatie voor het drukken van de kunstprints ten behoeve van de tentoonstelling. R had destijds niet genoeg geld, vandaar dat wij hebben geruild.

(...)

Op vragen van mr. de Zwaan:

(...)

U vraagt mij wat de afspraak was die ik had gemaakt met R daarop antwoord ik u dat ik een gesigneerde print zou krijgen (...). Het was een ruil, maar neigde naar een vriendendienst. Deze dienst is niet terug te vinden in de boeken van Souverein.

(...)

De gesigneerde prints zijn door mij verkocht, omdat Souverein zich in zwaarder weer bevond. Ik heb het ontvangen geld in Souverein geïnvesteerd. Ik heb de prints verkocht en wil niet vertellen wat ik ervoor heb ontvangen, uit respect voor de koper.

(...)"

2.7. Op 9 maart 2015 heeft R conservatoir beslag laten leggen op 33 foto's die in het bezit van K waren. Deze 33 foto's zijn vervolgens afgegeven aan Nimax B.V., gerechtelijk bewaarder. De andere vier foto's zijn niet aangetroffen bij K, aldus het proces-verbaal van de beslaglegging.

3. Het geschil

3.1. R [REDACTED] c.s. vordert, na wijziging van eis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

- I. Voor recht te verklaren dat R [REDACTED] zijn auteursrecht, op de door hem vervaardigde en zonder zijn toestemming in het verkeer gebrachte foto's (de Unseen foto's), rechtmatig uitoefent door deze foto's als zijn eigendom op te eisen bij K [REDACTED] en hiervan afgifte te vorderen;
- II. K [REDACTED] te veroordelen binnen 14 dagen na betekening van dit vonnis, de onder I bedoelde foto's aanwezig bij hem en bij gerechtelijk bewaarder Nimax B.V., in aanwezigheid van een deurwaarder, te (doen) vernietigen en een door de deurwaarder opgesteld proces verbaal van deze vernietiging aan de advocaat van R [REDACTED] te doen toekomen;
- III. K [REDACTED] te bevelen om, onmiddellijk na betekening van dit vonnis, al hetgeen hem bekend is omtrent de herkomst, prijs en beweerde eigenschappen (editie, oplage, authenticiteit) van de foto's schriftelijk aan de advocaat van R [REDACTED] mede te delen, en om alle daarop betrekking hebbende bescheiden aan hem te verstrekken;
- IV. Te bepalen dat K [REDACTED] een dwangsom van € 5.000,- verbeurt voor iedere dag dat hij met de tijdige en/of volledige nakoming van de veroordelingen ter zake het onder II en III gevorderde, in gebreke is;
- V. K [REDACTED] op grond van artikel 1019h Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) te veroordelen tot betaling aan R [REDACTED] van de redelijke en evenredige volledige kosten van rechtsbijstand ten behoeve van de handhaving van het auteursrecht door R [REDACTED], waaronder de kosten van beslaglegging d.d. 9 maart 2015;
- VI. K [REDACTED] te veroordelen in de kosten van dit geding.

3.2. R [REDACTED] c.s. stelt daartoe, kort gezegd, dat D [REDACTED] de aan hem geschonken foto's zonder toestemming van R [REDACTED] in het verkeer heeft gebracht door deze aan K [REDACTED] te verkopen. De persoonlijke schenking waar hier sprake van is en die daaraan vooraf ging ("from R [REDACTED] to [REDACTED]"), is een vorm van verbreiding van exemplaren van het werk en kan niet worden gezien als het in het verkeer brengen als bedoeld in artikel 12b van de Auteurswet. Van uitputting is derhalve geen sprake, aldus R [REDACTED] c.s., die menen op grond daarvan hun althans R [REDACTED]'s rechten te kunnen doen gelden zoals geconcretiseerd in hun vorderingen.

3.3. K [REDACTED] heeft die vorderingen gemotiveerd betwist. Op de stellingen van partijen over en weer zal hierna, voor zover van belang, verder worden ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Ter terechtzitting heeft R [REDACTED] c.s. desgevraagd bevestigd dat er geen grondslag is op grond waarvan de vordering ook jegens R [REDACTED] B.V. toewijsbaar zou kunnen zijn.

4.2. Ook jegens R [REDACTED] zelf is de vordering echter niet toewijsbaar. Tussen partijen staat vast dat de stoffelijke eigendom van de (afdrukken van de) 37 foto's waar het hier om gaat van R [REDACTED] op D [REDACTED] is overgegaan. Weliswaar is er tussen partijen enige discussie over de titel van de overdracht, maar het antwoord op de vraag wie daarbij gelijk heeft, is voor deze procedure niet relevant. Met die enkele eigendomsovergang is, anders dan

R [REDACTED] c.s. kennelijk meent, onafhankelijk van de titel immers reeds sprake van in het verkeer brengen als bedoeld in artikel 12b van de Auteurswet en derhalve van uitputting van het distributierecht terzake. Er is mogelijk wel in gevoelsmatige zin, maar in het licht van laatstbedoeld artikel niet in juridische zin verschil tussen het begrip "in het verkeer brengen" enerzijds en het begrip "eigendomsoverdracht" anderzijds. Voor zover R [REDACTED] c.s. anderszins beoogt te betogen volgt de rechtbank hem daarin niet; regelgeving noch jurisprudentie noopt tot die andersluidende conclusie. Nu ook overigens onvoldoende gesteld of gebleken is dat er beperkingen waren gesteld aan de beschikkingmogelijkheden van Degen terzake de 37 afdrukken, mocht hij deze derhalve zonder toestemming van R [REDACTED] verkopen aan K [REDACTED].

4.3. Voor zover niet reeds uit het voorgaande volgt dat R [REDACTED] c.s. zich niet met succes op het standpunt kan stellen dat hier slechts sprake was van verbreiding in de zin van artikel 12 lid 1 onder 2° van de Auteurswet, geldt nog dat vast staat dat de overdracht van de afdrukken aan Degen is geschied op het moment dat de eerste openbaarmaking (New York) al had plaatsgevonden. Van verbreiding kan dan geen sprake meer zijn.

4.4. Nu de vorderingen niet voor toewijzing in aanmerking komen, dient R [REDACTED] c.s. als de in het ongelijk gestelde partij te worden veroordeeld in de kosten van het geding, tot heden begroot op € 285,- aan griffierecht en op € 17.500,- aan salaris advocaat. R [REDACTED] c.s. zal tevens worden veroordeeld in de nakosten, als na te melden.

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. wijst het gevorderde af,

5.2. veroordeelt R [REDACTED] c.s. in de kosten van het geding, tot heden aan de zijde van K [REDACTED] begroot op € 17.785,-,

5.3. veroordeelt R [REDACTED] c.s. in de na dit vonnis ontstane kosten, begroot op € 131,- aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat R [REDACTED] c.s. niet binnen veertien dagen na aanschrijving aan het vonnis hebben voldaan en er vervolgens betekening van de uitspraak heeft plaatsgevonden, met een bedrag van € 68,- aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak,

5.4. verklaart deze kostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. J. Thomas, rechter, bijgestaan door mr. R. Verloo, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 7 juni 2017.

griffier van de
Rechtbank Amsterdam